

EUROPSKA UNIJA

EUROPSKI PARLAMENT

VIJEĆE

**Strasbourg, 29. travnja 2026.
(OR. en)**

**2023/0266(COD)
LEX 2512**

PE-CONS 22/26

**TRANS 215
CLIMA 190
CODEC 651**

**UREDBA
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
O OBRAČUNAVANJU EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA
IZ USLUGA PRIJEVOZA**

UREDBA (EU) 2026/...
EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 29. travnja 2026.

o obračunavanju emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 91. stavak 1. i članak 100. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora¹,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija²,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom³,

---

¹ SL C, C/2024/890, 6.2.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/890/oj>.

² SL C, C/2024/1982, 18.3.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1982/oj>.

³ Stajalište Europskog parlamenta od 10. travnja 2024. (SL C, C/2025/1313, 13.3.2025., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/1313/oj>) i stajalište Vijeća u prvom čitanju od 26. veljače 2026. [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)]. Stajalište Europskog parlamenta od ... [(SL ...)/(još nije objavljeno u Službenom listu)].

budući da:

- (1) Podržavanje nastojanja da se povećaju održivost i učinkovitost prometnog sustava Unije preduvjet je za održavanje stabilnog napretka prema klimatskoj neutralnosti najkasnije do 2050., pritom uzimajući u obzir potrebu da se osigura pravedna i uključiva tranzicija, očuva stalni rast i ojača konkurentnost europske industrije.

- (2) Emisije stakleničkih plinova obračunavaju se u raznim gospodarskim sektorima, uključujući prometni, kako bi se kvantificirali podaci o emisijama stakleničkih plinova iz određenih djelatnosti javnih tijela, poduzeća i potrošača. Bolje informiranje o učinkovitosti usluga prijevoza moćan je alat za stvaranje prikladnih poticaja za korisnike prijevoza da donose održivije odluke, za utjecanje na poslovne odluke prijevoznika, organizatora usluga prijevoza i operatora čvorišta te za smanjivanje emisija stakleničkih plinova subjekata koji provode ugovore o javnoj nabavi. Pouzdani i usporedivi podaci o emisijama stakleničkih plinova temeljni su uvjet za stvaranje tih poticaja, a time i za poticanje promjene ponašanja javnih tijela, poduzeća i potrošača kako bi se doprinijelo ciljevima komunikacije Komisije od 11. prosinca 2019. naslovljene „Europski zeleni plan” u području prometa i Uredbe (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća⁴. Ova Uredba jedno je od djelovanja koje Unija poduzima u korist zelene tranzicije, zajedno s drugim pravnim aktima ili inicijativama Unije, uključujući Direktivu (EU) 2024/825 Europskog parlamenta i Vijeća⁵.

---

⁴ Uredba (EU) 2021/1119 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti i o izmjeni uredaba (EZ) br. 401/2009 i (EU) 2018/1999 („Europski zakon o klimi”) (SL L 243, 9.7.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁵ Direktiva (EU) 2024/825 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. veljače 2024. o izmjeni direktiva 2005/29/EZ i 2011/83/EU u pogledu jačanja položaja potrošača u zelenoj tranziciji boljom zaštitom od nepoštenih praksi i boljim informiranjem (SL L, 2024/825, 6.3.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj>).

- (3) Unatoč sve većem interesu dionika u prometnom sektoru, općenita prihvaćenost obračunavanja emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza još uvijek je ograničena. U većini slučajeva korisnici prijevoza ne dobivaju točne informacije o učinkovitosti usluga prijevoza, a prijevoznici, organizatori usluga prijevoza i operatori čvorišta ne izračunavaju niti objavljuju svoje emisije. Nerazmjerno niska stopa prihvaćenosti obračunavanja emisija stakleničkih plinova zabilježena je posebno među mikropoduzećima te malim i srednjim poduzećima (MSP-ovi), koja čine veliku većinu poduzeća koja nude usluge prijevoza na unutarnjem tržištu. MSP-ovi se zapravo suočavaju s nerazmjerno većim financijskim i administrativnim opterećenjem kad odluče izračunati emisije stakleničkih plinova iz svojih usluga prijevoza.
- (4) Komisija je u svojoj bijeloj knjizi od 28. ožujka 2011. naslovljenoj „Plan za jedinstveni europski prometni prostor – ususret konkurentnom prometnom sustavu u kojem se učinkovito gospodari resursima” predstavila predodžbu budućnosti prometnog sustava u Uniji i utvrdila politički program za odgovor na buduće izazove u području prometa, osobito potrebu za održavanjem i razvojem mobilnosti te za znatnim smanjenjem emisija stakleničkih plinova iz prometa i logistike.

- (5) Komisija u svojoj komunikaciji od 9. prosinca 2020. naslovljenoj „Strategija za održivu i pametnu mobilnost – usmjeravanje europskog prometa prema budućnosti” upućuje na poticaje za odabir najodrživijih mogućnosti prijevoza unutar pojedine vrste prijevoza i među različitim vrstama prijevoza. Ti poticaji uključuju uspostavu europskog okvira za usklađeno mjerenje emisija stakleničkih plinova iz prometa i logistike na temelju globalno priznatih normi, koji bi zatim mogao poslužiti za informiranje poduzeća i krajnjih korisnika o okvirnom ugljičnom otisku njihovih odabira i za povećanje potražnje krajnjih korisnika i potrošača za održivijim rješenjima u području prometa i mobilnosti, uz izbjegavanje manipulativnog zelenog marketinga (engl. *greenwashing*).
- (6) Staklenički plinovi povezani s prometom i logistikom ispuštaju se tijekom rada vozila, rada prometnih i logističkih čvorišta, proizvodnje odgovarajućih nositelja energije, proizvodnje i kraja životnog vijeka vozila te izgradnje i održavanja prometne infrastrukture.

- (7) Stoga je primjereno utvrditi usklađena pravila za obračunavanje emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza tereta i putnika kako bi se dobili usporedivi podaci o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza i kako bi se izbjegle zavaravajuće informacije o njihovoj učinkovitosti koje proizlaze iz mogućnosti izbora među različitim metodama izračuna emisija i ulaznim podacima. Takvim bi se usklađenim pravilima trebali osigurati ravnopravni uvjeti za prijevozne i čvorišne subjekte iz Unije te prijevozne i čvorišne subjekte iz trećih zemalja, za razne vrste prijevoza, prometne segmente i nacionalne prometne mreže. Utvrđivanje usklađenih pravila trebalo bi također pridonijeti stvaranju poticajâ za promjenu ponašanja javnih tijela, poduzeća i potrošača kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova iz usluga prijevoza zahvaljujući uvođenju i upotrebi usporedivih i pouzdanih podataka o emisijama stakleničkih plinova.
- (8) Ovom bi se Uredbom trebao osigurati referentni okvir za izračun i objavljivanje emisija stakleničkih plinova, na ugovornoj ili dobrovoljnoj osnovi u komercijalne svrhe, ili ako se takav izračun i objavljivanje zahtijevaju primjenjivim pravom Unije ili primjenjivim nacionalnim pravom. Tim bi okvirom trebalo olakšati druge mjere smanjenja emisija koje bi javna tijela i industrija mogli dodatno poduzimati, uključujući kada se u ugovore o prijevozu uvode klauzule o transparentnosti stakleničkih plinova, kada se putnicima ili klijentima pružaju informacije o emisijama stakleničkih plinova iz pojedine usluge prijevoza ili kada se utvrđuju kriteriji povezani s klimom za postupke zelene nabave.

- (9) Unatoč koristima koje proizlaze iz povećane transparentnosti u pogledu učinkovitosti usluga prijevoza, obvezna primjena ove Uredbe na sve prijevozne i čvorišne subjekte koji nude usluge prijevoza na unutarnjem tržištu bila bi nerazmjerna i dovela bi do prekomjernih troškova i opterećenja. Stoga bi se ova Uredba trebala primjenjivati samo na one subjekte koji odluče ili su drugim relevantnim zakonodavnim i nezakonodavnim režimima obvezani izračunavati i objavljivati informacije o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza tereta ili putnika koje započinju ili završavaju na području Unije. To stoga uključuje usluge čije se polazišne ili odredišne točke nalaze u trećoj zemlji. Kako bi se osiguralo da su sve relevantne usluge prijevoza uzete u obzir i kako bi se zajamčili jednaki uvjeti za prijevozne i čvorišne subjekte iz Unije i prijevozne i čvorišne subjekte iz trećih zemalja, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na usluge prijevoza koje započinju i završavaju izvan područja Unije, ali se zaustavljaju u Uniji radi ukrcanja ili iskrcanja putnika ili utovara ili istovara tereta.

- (10) Ova bi se Uredba trebala primjenjivati na subjekte koji izračunavaju i objavljuju emisije stakleničkih plinova iz usluga prijevoza, osobito na prijevoznike, organizatore usluga prijevoza i operatore čvorišta, kao i na otpremnike koji predstavljaju specifičnu kategoriju korisnika prijevoza koji naručuju usluge prijevoza kako bi svoj teret premjestili na određene lokacije ili s njih i koji bi, ovisno o situaciji, mogli imati i ulogu prijevoznika, organizatora usluga prijevoza ili posrednika podataka. Programeri vanjskih alata za izračun, programeri koji izrađuju baze podataka trećih strana i tijela za ocjenjivanje sukladnosti, koji pružaju usluge potpore za izračun ili verifikaciju podataka o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza, trebali bi biti obvezani posebnim pravilima koja se odnose na certificiranje vanjskih alata za izračun, tehničku provjeru kvalitete zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova odnosno aktivnosti verifikacije i postupke akreditacije. Ova bi se Uredba također trebala primjenjivati na one posrednike podataka koji izračunavaju i objavljuju informacije o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza. Ako posrednici podataka samo pribavljaju ili kombiniraju izlazne podatke o emisijama stakleničkih plinova, a zatim objavljuju takve izlazne podatke, trebali bi biti obvezani samo relevantnim pravilima povezanima s komunikacijom i transparentnošću objavljenih podataka o emisijama stakleničkih plinova kako bi se osigurala usporedivost tih izlaznih podataka na tržištu.

- (11) Izračun i objavljivanje emisija stakleničkih plinova na temelju ove Uredbe trebalo bi provoditi raščlanjeno, na razini usluga prijevoza, u skladu s metodologijom za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza navedenom u ovoj Uredbi. Stoga se ova Uredba ne bi trebala primjenjivati ako se emisije stakleničkih plinova izračunavaju i objavljuju u agregiranom obliku. To uključuje situacije u kojima se obvezno objavljivanje informacija povezanih s okolišem za izvješćivanje o održivosti i utvrđivanje računâ okoliša u statističke svrhe temelji na drugim pravnim aktima Unije, kao što su one utvrđene u Uredbi (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća⁶ i Direktivi (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća⁷. S druge strane, trebalo bi biti moguće upotrebljavati informacije dobivene na temelju ove Uredbe kako bi se doprinijelo izradi konsolidiranih izvješća o emisijama koja su propisana drugim primjenjivim pravom Unije, pod uvjetom da su odgovarajuće metodologije i prikupljeni podaci dovoljno kompatibilni.

---

⁶ Uredba (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša (SL L 192, 22.7.2011., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/691/oj>).

⁷ Direktiva (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti (SL L 322, 16.12.2022., str. 15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2464/oj>).

- (12) Pravilna metodologija za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza jedan je od glavnih aspekata usklađenog okvira Unije utvrđenog ovom Uredbom. Tom bi metodologijom trebalo osigurati da se izračunima emisija koji se provode u cijelom prijevoznom lancu dobivaju usporedivi i točni podaci o emisijama stakleničkih plinova, i to primjenom samo jednog skupa metodoloških koraka. Tom metodologijom također bi trebalo na odgovarajući način uzeti u obzir potrebe tržišta prijevoza kako bi se izbjegli nepotrebna složenost, prekomjerno opterećenje i prekomjerni troškovi, osobito za MSP-ove, te bi ona trebala biti izvediva za dionike.
- (13) Norma EN ISO 14083:2023 – Staklenički plinovi – Kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova iz poslovanja transportnih lanaca („norma EN ISO“), koju je Europski odbor za normizaciju objavio u travnju 2023. trebala bi biti zajednička metodologija za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza na temelju ove Uredbe. Promicanjem njezine primjene u Uniji potiče se međunarodna usklađenost obračunavanja emisija stakleničkih plinova i olakšava daljnje globalno usklađivanje primijenjene metodologije. Iz analize Komisije vidljivo je da je norma EN ISO najrelevantnija i najproporcionalnija za postizanje ciljeva ove Uredbe, uključujući šire prihvaćanje na tržištu i usporedivost podataka o emisijama stakleničkih plinova. Izračun emisija stakleničkih plinova provodi se po principu „od bušotine do kotača“, što uključuje emisije stakleničkih plinova koje proizlaze iz opskrbe energijom i upotrebe vozila tijekom prijevoznih operacija i operacija u čvorištu.

- (14) Komisija se, u suradnji s Europskim odborom za normizaciju i nacionalnim tijelima za normizaciju država članica, obvezuje osigurati potpunu dostupnost ove Uredbe.
- (15) Općenito se smatra da emisije tijekom životnog ciklusa uključuju emisije stakleničkih plinova od bušotine do kotača te emisije iz proizvodnje, održavanja i zbrinjavanja vozila, kao i emisije povezane s prometnom infrastrukturom u mjeri u kojoj je to relevantno, kako je utvrđeno u Preporuci Komisije (EU) 2021/2279⁸. Međutim, procjena životnog ciklusa može dovesti do visokih troškova provedbe i izložiti prijevozne i čvorišne subjekte složenom obračunavanju, osobito kad je riječ o emisijama povezanima s prometnom infrastrukturom. Radi proporcionalnosti i područja primjene ovom se Uredbom ne bi trebala zahtijevati procjena životnog ciklusa bez procjene koju provodi Komisija. Nadalje, kako bi se za potrebe ove Uredbe zadržalo upućivanje na globalno priznate norme, tijekom Komisijine evaluacije ove Uredbe trebalo bi izvijestiti, u sklopu navedene procjene, o napretku postignutom u okviru Međunarodne organizacije za normizaciju.

---

⁸ Preporuka Komisije (EU) 2021/2279 od 15. prosinca 2021. o uporabi metoda mjerenja ekološkog otiska za mjerenje i priopćavanje o okolišnoj učinkovitosti proizvoda i organizacija za vrijeme njihova životnog ciklusa (SL L 471, 30.12.2021., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2279/oj>).

- (16) Trebalo bi obratiti pozornost na to da se ne odstupa od odabrane metodologije u okviru norme EN ISO kako bi se izbjegle nedosljednosti u izračunu emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza na tržištu, posebno u kontekstu međunarodnih prijevoznih lanaca. Međutim, primjereno je da Komisija procijeni potrebu za mogućom prilagodbom norme EN ISO iz perspektive politika Unije, uključujući predstojeće zakonodavstvo. Ako se u procjeni Komisije zaključi da izmjena norme ili neke njezine komponente stvara očit rizik od neusklađenosti s ciljevima ove Uredbe ili drugim primjenjivim pravom Unije, osobito s Uredbom (EU) 2021/1119, Komisija bi trebala donijeti potrebne delegirane akte, kako bi se zabranila primjena te izmjene. Ako ta procjena ukaže na rizik da bi izmjena norme ili neke njezine komponente mogla stvoriti neopravdanu neravnotežu u izračunu emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza u određenim tržišnim segmentima ili dovesti do razlika između te norme i ciljeva ove Uredbe ili ciljeva drugog primjenjivog prava Unije, Komisija bi trebala moći donijeti potrebne delegirane akte, kako bi od Europskog odbora za normizaciju zahtijevala da na odgovarajući način revidira normu.
- (17) Kako bi se izbjeglo kruženje pogrešnih informacija na tržištu, može biti potrebno pojasniti zajedničku metodologiju u pogledu parametara relevantnih za emisije stakleničkih plinova i pretpostavki primijenjenih za izračun emisija stakleničkih plinova prije pružanja usluge. Isto vrijedi i za druge relevantne tehničke parametre povezane s raspodjelom emisija stakleničkih plinova ili agregiranjem podatkovnih elemenata ako upotreba tih parametara nije izričito pojašnjena u toj zajedničkoj metodologiji.

- (18) Za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza mogu se upotrebljavati različite vrste ulaznih podataka, uključujući primarne i sekundarne podatke. Upotrebom primarnih podataka dobivaju se najpouzdaniji i najtočniji rezultati te bi im stoga trebalo dati prednost kako bi se postupno omogućila sve veća upotreba tih primarnih podataka u postupcima izračuna emisija stakleničkih plinova. Primarni podaci mogli bi biti nedostupni ili preskupi za određene dionike, posebno MSP-ove. Stoga bi pod jasno utvrđenim uvjetima trebalo dopustiti upotrebu sekundarnih podataka. Međutim, kako bi se omogućilo točnije obračunavanje emisija stakleničkih plinova, država članica trebala bi moći predvidjeti da upotreba primarnih podataka bude obvezna za prijevozne operacije na njezinu državnom području koje provode prijevozni i čvorišni subjekti čiji broj zaposlenika prelazi određeni prag utvrđen nacionalnim pravom ako usluga prijevoza počinje i završava na njezinu državnom području. Kako se ne bi ometale usluge međunarodnog prijevoza i razvoj MSP-ova, države članice ne bi trebale primjenjivati takav zahtjev na prekogranične prijevozne operacije, među ostalim na prijevozne operacije prilikom provoza kroz svoja državna područja ili na MSP-ove.
- (19) Ne dovodeći u pitanje pravila o državnim potporama, države članice trebale bi moći uvesti poticaje administrativne, financijske ili operativne prirode za poticanje upotrebe primarnih podataka.

- (20) Kad je riječ o sekundarnim podacima, emisije stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza mogu se izračunati upotrebom zadanih vrijednosti ili modeliranih podataka. Zadane vrijednosti trebalo bi utvrditi, a modelirane podatke trebalo bi uspostaviti i ažurirati na neutralan i objektivan način, na temelju pouzdanih izvora i odgovarajućih parametara. Baze podataka ne bi trebale sadržavati zadane vrijednosti zbog kojih bi dobivene emisije stakleničkih plinova bile strukturno podcijenjene u usporedbi s poznatim stvarnim vrijednostima usporedivih usluga. U takvim slučajevima baze podataka trećih strana, nakon tehničke provjere kvalitete, ne bi trebale dobiti pozitivnu ocjenu.
- (21) Trebalo bi uspostaviti Unijinu osnovnu bazu podataka zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova („Unijina osnovna baza podataka”) kako bi se poboljšala usporedivost podataka o emisijama stakleničkih plinova dobivenih primjenom ove Uredbe. Ta bi Unijina osnovna baza podataka trebala biti dovoljno detaljna i odražavati sektorske, regionalne i nacionalne posebnosti u cijeloj Uniji te bi trebala uključivati zasebne tablice za svaku vrstu prijevoza. Komisija bi trebala osigurati da se Unijina osnovna baza podataka redovito ažurira te bi svake godine ili češće trebala procjenjivati potrebu za ažuriranjem. Podaci o pomorskom prometu trebali bi se izvoditi iz baze podataka THETIS-MRV i, prema potrebi, dopunjavati drugim izvorima informacija kao što je baza podataka FuelEU. Međutim, s obzirom na sektorske, regionalne i nacionalne posebnosti tih zadanih vrijednosti u cijeloj Uniji, trebalo bi dopustiti druge relevantne baze podataka i skupove podataka kojima upravljaju treće strane, pod uvjetom da ih se podvrgne tehničkoj provjeri kvalitete na razini Unije.

- (22) Pri utvrđivanju intenziteta emisija stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza za izvođenje procjena emisija stakleničkih plinova koje odražavaju količinu utrošene energije u perspektivi „od bušotine do kotača” potrebni su emisijski faktori stakleničkih plinova za nositelje energije u prometu. Stoga bi trebalo uspostaviti Unijinu središnju bazu podataka zadanih vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova („Unijina središnja baza podataka”) za nositelje energije u prometu kako bi se osigurale usporedivost i kvaliteta ulaznih podataka.
- (23) Pri kvantificiranju emisija povezanih s upotrebom električne energije trebalo bi poticati pristup koji se temelji na lokaciji, pod uvjetom da su za različite države članice dostupne ažurirane i točne vrijednosti intenziteta emisija. Ako je on primjeren i dovoljno razvijen, mogao bi se primijeniti pristup utemeljen na tržištu, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u Prilogu J normi EN ISO.
- (24) Unijina osnovna baza podataka i Unijina središnja baza podataka trebale bi, ako su dostupne i primjerene, uključivati zadane vrijednosti koje je Unija dogovorila na međunarodnoj razini ili koje su u interesu Unije dogovorene na međunarodnoj razini. S obzirom na sektorske, regionalne i nacionalne posebnosti u cijeloj Uniji, Unijina osnovna baza podataka i Unijina središnja baza podataka trebale bi odražavati one vrste vozila i nositelja energije u prometu koji se obično upotrebljavaju u Uniji, u nekim ili u svim državama članicama. Unijina osnovna baza podataka i Unijina središnja baza podataka također bi trebale odražavati jedinstvena obilježja različitih država članica.

- (25) Razvoj i održavanje Unijine osnovne baze podataka i Unijine središnje baze podataka te tehničku provjeru kvalitete baza podataka i skupova podataka kojima upravljaju treće strane trebalo bi obavljati neutralno i nadležno tijelo koje djeluje na razini Unije. S obzirom na svoju nadležnost, Europska agencija za okoliš u najboljem je položaju za pružanje potrebne tehničke pomoći za pravilnu provedbu relevantnih odredaba ove Uredbe. Taj bi rad prema potrebi trebao uključivati oslanjanje na doprinose i potporu drugih Unijinih sektorskih tijela, u skladu s pravom Unije. Prema potrebi, države članice trebale bi moći Komisiji pružiti dodatne i dobrovoljne informacije.
- (26) Trebalo bi biti moguće upotrebljavati modelirane podatke ako se oni temelje na modelu uspostavljenom u skladu sa zajedničkom metodologijom i, ako je relevantno, drugim odredbama o upotrebi sekundarnih podataka i alata za izračun utvrđenih u ovoj Uredbi.

- (27) Uredbom (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća⁹ i Direktivom 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ uvodi se obveza prikupljanja, mjerenja, izračuna i godišnjeg izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova iz brodova odnosno zrakoplova. Uredbom (EU) 2015/757 i Direktivom 2003/87/EZ u određenoj se mjeri nadopunjuje ova Uredba, osobito u pogledu pružanja podataka o utrošenom gorivu kao ulaznih podataka za kvantificiranje emisija iz usluga prijevoza za prijedenu udaljenost ili količinu prevezenog tereta. Trebalo bi također biti moguće upotrebljavati ulazne podatke za dobivanje podataka o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza koji potječu iz primjene drugih zakonodavnih okvira, kao što je uredba (EU) 2019/631¹¹,

---

⁹ Uredba (EU) 2015/757 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2015. o praćenju emisija stakleničkih plinova iz pomorskog prometa, izvješćivanju o njima i njihovoj verifikaciji te o izmjeni Direktive 2009/16/EZ (SL L 123, 19.5.2015., str. 55., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/757/oj>).

¹⁰ Direktiva 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. listopada 2003. o uspostavi sustava trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova unutar Unije i o izmjeni Direktive Vijeća 96/61/EZ (SL L 275, 25.10.2003., str. 32., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj>).

¹¹ Uredba (EU) 2019/631 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o utvrđivanju standardnih vrijednosti emisija CO₂ za nove osobne automobile i za nova laka gospodarska vozila te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 443/2009 i (EU) br. 510/2011 (SL L 111, 25.4.2019., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/631/oj>).

(EU) 2019/1242¹², (EU) 2023/1805¹³ ili (EU) 2023/2405¹⁴ Europskog parlamenta i Vijeća. S obzirom na to da je primjereno da se u svim relevantnim pravnim aktima Unije u području prometa upućuje na zajednički standard, Komisija bi trebala nastojati osigurati usklađenost i dosljednost ove Uredbe s postojećim pravnim aktima Unije i s budućim inicijativama. Komisija bi osobito trebala nastojati u predstojećim inicijativama i u svakom sekundarnom zakonodavstvu zahtijevati da se svako obračunavanje emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza provodi raščlanjeno, na temelju zajedničke metodologije iz ove Uredbe.

- (28) Kako bi se MSP-ovima olakšali točno prikupljanje podataka, posljedični izračuni i upotreba primarnih podataka, u kontekstu svakog budućeg zakonodavnog prijedloga koji se odnosi na pristup podacima o vozilu trebalo bi razmotriti davanje pristupa podacima u vozilu.

---

¹² Uredba (EU) 2019/1242 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o utvrđivanju emisijskih normi CO₂ za nova teška vozila i izmjeni uredbi (EZ) br. 595/2009 i (EU) 2018/956 Europskog parlamenta i Vijeća i Direktive Vijeća 96/53/EZ (SL L 198, 25.7.2019., str. 202., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1242/oj>).

¹³ Uredba (EU) 2023/1805 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2023. o upotrebi obnovljivih i niskougljičnih goriva u pomorskom prometu i izmjeni Direktive 2009/16/EZ (SL L 234, 22.9.2023., str. 48., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj>).

¹⁴ Uredba (EU) 2023/2405 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. listopada 2023. o osiguravanju jednakih uvjeta tržišnog natjecanja za održiv zračni prijevoz (ReFuelEU Aviation) (SL L, 2023/2405, 31.10.2023., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).

- (29) Kako bi se olakšala provedba ove Uredbe i ograničila složenost izračunâ uz istodobno smanjenje administrativnog i financijskog opterećenja, Komisija bi trebala osigurati pojednostavnjen, besplatan, javno dostupan i jednostavan internetski alat za izračun posebno osmišljen za mikroprijevoznike te male i srednje prijevoznike. Alat za izračun trebalo bi izraditi u skladu sa zajedničkom metodologijom utvrđenom u ovoj Uredbi kako bi se osigurala točnost izračuna prilikom njegove upotrebe. On bi trebao olakšati izračune na temelju primarnih podataka i omogućiti upotrebu relevantnih sekundarnih podataka, uključujući emisijske faktore stakleničkih plinova i, ako su dostupne, zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova koje proizlaze iz baza podataka priznatih na temelju ove Uredbe. Trebao bi biti popraćen priručnikom koji pomaže u provedbi ove Uredbe i u kojem se objašnjava kako alat za izračun funkcionira. Alat za izračun trebalo bi periodički ažurirati. Njime bi se trebao riješiti problem nedostatka podataka u informacijskom lancu, promicati jedinstveno obračunavanje emisija stakleničkih plinova za najuobičajenije usluge prijevoza, povećati transparentnost i usporedivost podataka te doprinijeti podizanju svijesti i poticanju primjene izračuna emisija stakleničkih plinova u skladu s ovom Uredbom.
- (30) Primjereno je utvrditi zajedničke parametre za izražavanje izlaznih podataka o emisijama stakleničkih plinova na kojima se temelji usporedivost tih podataka i koji omogućavaju djelotvorno utvrđivanje referentnih vrijednosti za razne usluga prijevoza. Zajednički parametri također bi trebali pružatelju podataka omogućiti jasno priopćavanje podataka, a primatelju podataka njihovo pravilno razumijevanje.

- (31) Sve raščlanjene informacije o emisijama stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza koje se otkrivaju trećoj strani u komercijalne ili regulatorne svrhe u skladu s ovom Uredbom trebale bi nužno i vidljivo uključivati izlazne podatke utvrđene u skladu s posebnim pravilima za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza utvrđenima ovom Uredbom. Prema potrebi mogu se dodati dodatni podatkovni elementi koji služe u svrhe osim onih definiranih ovom Uredbom.
- (32) Objavljivanje informacija o emisijama stakleničkih plinova prije pružanja usluge prijevoza ključno je za poticanje javnih tijela, poduzeća i potrošača na donošenje informiranih odluka te utječe na javnu nabavu koju provode javna tijela i na poslovne odluke prijevoznih i čvorišnih subjekata koji pružaju i organiziraju navedene usluge prijevoza na tržištu. Stoga bi, kad god je to moguće, prije pružanja određene usluge prijevoza trebalo objaviti informacije o emisijama stakleničkih plinova povezanima s tom uslugom prijevoza. Međutim, trebalo bi biti moguće objaviti informacije o emisijama stakleničkih plinova nakon pružanja usluge prijevoza, osobito ako je za komunikaciju među poduzećima potrebna detaljnija razina informacija, posebno u kontekstu logističkih lanaca i ugovornih odnosa s podizvođačima ili u svrhu upotrebe primarnih podataka.

- (33) Kako bi dokazali usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi, prijevoznici i izvorišni subjekti te posrednici podataka koji izračunavaju i objavljuju izlazne podatke o emisijama stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza trebali bi moći pružiti dokaze kojima se potvrđuju izlazni podaci. Ti bi se dokazi trebali pružati u skladu s pravilima o izvješćivanju na razini usluge prijevoza utvrđenima normom EN ISO te bi ih trebalo učiniti dostupnima na zahtjev nadležnog tijela, primjerice suda, ili druge treće strane ako se to zahtijeva zasebnim pravnim ili ugovornim obvezama.
- (34) Ako se ne primjenjuju zasebni aranžmani, posrednik podataka koji od prijevoznika i izvorišnih subjekata ili drugih relevantnih fizičkih ili pravnih osoba prikuplja informacije o emisijama stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza te ih objavljuje na tržištu ne bi se trebao smatrati odgovornim ako se tim informacijama krši bilo koji od zahtjeva utvrđenih u ovoj Uredbi i povezanih s izračunom i verifikacijom emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza i certificiranjem alata za izračun. Međutim, posrednik podataka trebao bi nastojati izbjegavati objavljivanje pogrešnih ili netočnih informacija te bi trebao poštovati pravila utvrđena u ovoj Uredbi povezana s izlaznim podacima o emisijama stakleničkih plinova te s priopćavanjem i transparentnošću. Osim toga, posrednik podataka trebao bi navesti izvor tih informacija kako bi se omogućila identifikacija dotičnog pružatelja informacija.

- (35) Vanjski alati za izračun koje neka treća strana nudi na tržištu za širu komercijalnu i nekomercijalnu upotrebu mogu olakšati obračunavanje emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza, što pridonosi njegovu prihvaćanju u širim skupinama dionika. Upotreba vanjskih alata za izračun trebala bi se certificirati kako bi se zajamčilo da su u skladu sa zahtjevima ove Uredbe, posebno kad je riječ o primjeni zajedničke metodologije i odgovarajućeg skupa ulaznih podataka.

- (36) Pravilno osmišljen sustav za verifikaciju usklađenosti izlaznih podataka o emisijama stakleničkih plinova objavljenih na tržištu i postupaka izračuna na kojima se temelje sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi trebao bi znatno povećati povjerenje u pouzdanost i točnost tih podataka. Konkretno, njime bi se trebali utvrditi detaljni uvjeti kojima se uređuje verifikacija, neovisno o tome je li riječ o jednokratnom ili linijskom prijevozu, uključujući odgovarajuću učestalost provjera i postupovne aranžmane, uzimajući u obzir prirodu i opseg predmetnih usluga prijevoza te potrebu za izbjegavanjem nerazmjernog administrativnog opterećenja. Prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka koji su uspješno prošli ocjenjivanje sukladnosti trebali bi imati pravo dobiti dokaz o usklađenosti koji će se priznavati u cijeloj Uniji. Kada su uključeni primarni podaci, to bi trebalo navesti u dokazu o usklađenosti, osobito kako bi se subjekte na koje se odnosi ova Uredba potaknulo da prikupljaju i upotrebljavaju primarne podatke. Verifikacija izlaznih podataka trebala bi uključivati usporedivost takvih izlaznih podataka, među ostalim u odnosu na izračun udaljenosti, pri čemu bi trebalo provjeriti usklađenost odstupanja od ortodromske udaljenosti i najkraće moguće udaljenosti s normom EN ISO.

- (37) Administrativno opterećenje povezano s verifikacijom moglo bi biti nerazmjerno veliko za manja poduzeća te bi ga stoga trebalo izbjegavati. MSP-ovi bi u tu svrhu trebali biti izuzeti od zahtjeva povezanih s verifikacijom, osim ako ti MSP-ovi žele dobiti dokaz o usklađenosti. Osim toga, velika poduzeća trebala bi uzimati u obzir načelo proporcionalnosti pri razmatranju mogućnosti da od partnera u lancu vrijednosti, osobito od MSP-ova, zahtijevaju verifikaciju sukladnosti.

(38) Pravnim aktima Unije u prometnom sektoru već su uspostavljena pravila o zahtjevima za verifikaciju emisija, osobito uredbama (EU) 2015/757 i (EU) 2023/1805 za pomorski sektor te Direktivom 2003/87/EZ za zrakoplovni sektor. Kako bi se smanjilo administrativno opterećenje, verifikatore akreditirane na temelju tih akata trebalo bi smatrati akreditiranim na temelju ove Uredbe za provedbu aktivnosti verifikacije u relevantnom sektoru u kojem djeluju, pod uvjetom da obavijeste imenovana nacionalna tijela o svojoj namjeri provedbe takvih aktivnosti i na temelju ove Uredbe. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti trebala bi biti neovisni i stručni pravni subjekti koje su akreditirala nacionalna akreditacijska tijela uspostavljena u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁵. Uredba (EZ) br. 765/2008 o akreditaciji tijela za ocjenjivanje sukladnosti primjenjuje se horizontalno, među ostalim na verifikatore akreditirane na temelju uredbi (EU) 2015/757 i (EU) 2023/1805 te Direktive 2003/87/EZ kao i na tijela za ocjenjivanje sukladnosti akreditirana na temelju ove Uredbe. Uredbom (EZ) br. 765/2008 obuhvaćene su i situacije u kojima su nacionalna akreditacijska tijela ovlaštena poduzeti odgovarajuće mjere ako tijelo za ocjenjivanje sukladnosti više nije nadležno za provedbu određene aktivnosti ocjenjivanja sukladnosti ili ako je ozbiljno prekršilo svoje obveze.

---

¹⁵ Uredba (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008., str. 30., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj>).

- (39) Ako su raščlanjeni izlazni podaci o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza već verificirani u skladu s posebnim pravilima utvrđenima drugim pravnim aktima Unije, uključujući, za pomorski sektor, Uredbom (EU) 2015/757 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe ili Uredbom (EU) 2023/1805 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe, a za zrakoplovni sektor Direktivom 2003/87/EZ i provedbenim aktima donesenima na temelju te direktive, trebalo bi smatrati da su predmetni podaci verificirani u skladu s ovom Uredbom.

- (40) Kako bi se omogućilo učinkovito funkcioniranje ove Uredbe i kako bi se ovu Uredbu prema potrebi dopunilo dodatnim pravilima, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u vezi s ocjenjivanjem izmjene norme EN ISO i, ako je potrebno, zabranjivanjem primjene budućih izmjena, ocjenjivanjem i isključivanjem određenih elemenata zajedničke metodologije, prilagođavanjem zajedničkih parametara za izlazne podatke o emisijama stakleničkih plinova i utvrđivanjem dodatnih metoda i kriterija za akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.¹⁶ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.

---

¹⁶ Međuinstitucijski sporazum Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o boljoj izradi zakonodavstva (SL L 123, 12.5.2016., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).

- (41) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji za utvrđivanje detaljnih odredaba u vezi sa zahtjevima Europskom odboru za normizaciju za reviziju norme EN ISO, pojašnjenjem zajedničke metodologije, utvrđivanjem pravila i uvjeta za provedbu tehničke provjere kvalitete baza podataka trećih strana, uspostavom alata EU-a za izračun, certifikacijom vanjskih alata za izračun i verifikacijom izlaznih podataka. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷.

---

¹⁷ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad provedbenim ovlastima Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (42) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno poticanje promjena ponašanja javnih tijela, poduzeća i potrošača kako bi se smanjile emisije stakleničkih plinova iz usluga prijevoza prihvaćanjem i upotrebom usporedivih i pouzdanih podataka o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza, ne mogu dostatno ostvariti države članice bez rizika od uvođenja administrativnih prepreka na unutarnjem tržištu koje podrazumijevaju dodatne troškove i administrativno opterećenje za razne grane industrije, već se zbog učinka usklađivanja zajedničke metodologije za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza utvrđene u ovoj Uredbi taj cilj može bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Poglavlje I.

Opće odredbe

Članak 1.

Predmet i područje primjene

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila za obračunavanje emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza koje započinju ili završavaju na području Unije ako se raščlanjene informacije o tim emisijama izračunavaju i objavljuju na ugovornoj ili dobrovoljnoj osnovi u komercijalne svrhe ili ako se takav izračun i objava zahtijevaju primjenjivim pravom Unije ili nacionalnim pravom.

Ova Uredba primjenjuje se na:

- (a) prijevoznike, organizatore usluga prijevoza i operatore čvorišta;
- (b) posrednike podataka;
- (c) programere koji izrađuju alate za izračun;
- (d) programere koji izrađuju baze podataka trećih strana; i
- (e) tijela za ocjenjivanje sukladnosti.

Članak 2.
Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „staklenički plin” znači plinoviti sastavni dio atmosfere, kako prirodni tako i antropogeni, koji apsorbira i emitira zračenje određenih valnih duljina u spektru infracrvenog zračenja koje emitiraju površina Zemlje, atmosfera i oblaci;
2. „emisija stakleničkih plinova” znači ispuštanje stakleničkog plina u atmosferu, izraženo u masi ekvivalenta ugljikova dioksida;
3. „obračunavanje emisija stakleničkih plinova” znači radnje koje se obavljaju s ciljem kvantificiranja emisija stakleničkih plinova, putem mjerenja i izračuna, te izvješćivanja o tim emisijama;
4. „usluga prijevoza” znači prijevoz tereta ili putnika od polazišta do odredišta; usluga prijevoza može podrazumijevati jedan ili više elemenata prijevoznog lanca koji zahtijevaju i prijevozne operacije i operacije u čvorištu;
5. „prijevozna operacija” znači prometovanje vozila radi prijevoza putnika i/ili tereta;
6. „operacija u čvorištu” znači operacija za prijenos tereta ili putnika kroz čvorište;

7. „prijevozni lanac” znači niz elemenata prijevoza povezanih s teretom ili putnikom/skupinom putnika koji zajednički čine njihovo kretanje od polazišta do odredišta;
8. „element prijevoznog lanca” znači dio prijevoznog lanca unutar kojeg se teret ili putnik/skupina putnika prevozi jednim vozilom ili prolazi kroz jedno čvorište;
9. „primarni podaci” znači kvantificirana vrijednost procesa ili aktivnosti dobivena izravnim mjerenjem ili izračunom na temelju izravnih mjerenja;
10. „sekundarni podaci” znači modelirani podaci ili zadane vrijednosti koji ne ispunjavaju zahtjeve koji se primjenjuju na primarne podatke, uključujući podatke iz baza podataka i objavljene literature, zadane vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova iz nacionalnih inventara, izračunane podatke, procjene ili druge reprezentativne podatke i podatke dobivene iz zamjenskih procesa ili procjena;
11. „organizator usluga prijevoza” znači subjekt koji pruža usluge prijevoza u okviru kojih se upravljanje nekim elementima prijevoznog lanca podugovara s jednim ili više subjekata koji ih obavljaju;
12. „prijevoznik” znači subjekt koji obavlja prijevozne operacije koje uključuju prijevoz tereta ili putnika, ili oboje;
13. „operator čvorišta” znači subjekt koji obavlja operacije u čvorištu koje uključuju prijevoz tereta ili putnika;

14. „prijevozni i čvorišni subjekti” znači organizator usluge prijevoza, prijevoznik i operator čvorišta;
15. „posrednik podataka” znači pravna ili fizička osoba koja pruža informacije o emisijama stakleničkih plinova iz usluga prijevoza koje započinju ili završavaju na području Unije, ali koja ne pruža niti organizira te usluge;
16. „mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači mikropoduzeća, mala poduzeća i srednja poduzeća, kako je navedeno u Preporuci Komisije 2003/361/EZ¹⁸;
17. „zadana vrijednost” znači vrijednost sekundarnih podataka utvrđena iz nekog objavljenog izvora koja se uzima kao zadana ako ne postoje primarni ili modelirani podaci;
18. „nositelj energije” znači tvar ili pojava koja se može upotrijebiti za proizvodnju mehaničkog rada ili topline ili za provedbu kemijskih ili fizikalnih procesa;
19. „modelirani podaci” znači sekundarni podaci dobiveni primjenom modela u kojem se u obzir uzimaju primarni podaci i/ili parametri relevantni za emisije stakleničkih plinova iz određene prijevozne operacije ili operacije u čvorištu, uključujući primjenom modela utvrđenog alatom za izračun;

---

¹⁸ Preporuka Komisije 2003/361/EZ od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj>).

20. „izlazni podaci” znači raščlanjeni podaci o emisijama stakleničkih plinova iz usluge prijevoza dobiveni primjenom zajedničke metodologije i ulaznih podataka utvrđenih ovom Uredbom;
21. „vozilo” znači sredstvo za prijevoz putnika ili tereta, ili oboje, u svim vrstama prijevoza;
22. „aktivnost sa stakleničkim plinovima” znači aktivnost koja rezultira emisijom stakleničkih plinova;
23. „podaci o aktivnosti sa stakleničkim plinovima” znači kvantitativna mjera aktivnosti sa stakleničkim plinovima;
24. „intenzitet emisija stakleničkih plinova” znači koeficijent koji povezuje aktivnost prijevoza ili aktivnost u čvorištu s emisijom stakleničkih plinova;
25. „faktor emisija stakleničkih plinova” znači koeficijent koji povezuje podatke o aktivnosti sa stakleničkim plinovima s emisijom stakleničkih plinova;
26. „emisije stakleničkih plinova od bušotine do kotača” znači emisije koje predstavljaju učinak stakleničkih plinova koji proizlazi iz upotrebe vozilâ i rada prometnih čvorišta te iz pružanja energije tim uslugama;
27. „alat za izračun” znači aplikacija, model ili softver koji omogućuje automatski izračun emisija stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza;

28. „vanjski alat za izračun” znači alat za izračun koji treća strana pruža na tržištu za široku komercijalnu ili nekomercijalnu upotrebu;
29. „ekvivalent ugljikova dioksida (CO_{2e})” znači jedinica za usporedbu zračenja određenog stakleničkog plina s vrijednošću za ugljikov dioksid;
30. „tijelo za ocjenjivanje sukladnosti” znači tijelo za ocjenjivanje sukladnosti kako je definirano u članku 2. točki 13. Uredbe (EZ) br. 765/2008.

Poglavlje II.

Zajednička metodologija

Članak 3.

Zajednička metodologija za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza

1. Emisije stakleničkih plinova iz usluga prijevoza izračunavaju se na temelju zajedničke metodologije u smislu norme EN ISO 14083:2023 – Staklenički plinovi – Kvantificiranje i izvješćivanje o emisijama stakleničkih plinova iz poslovanja transportnih lanaca („norma EN ISO“), u njezinoj ažuriranoj verziji, kako je navedeno u ovom poglavlju.
2. Komisija najkasnije ... [36 mjeseci od datuma početka primjene ove Uredbe] procjenjuje potrebu za prilagodbom bilo koje komponente norme EN ISO.

3. Komisija može, na vlastitu inicijativu ili na zahtjev države članice, pokrenuti provjeru usklađenosti kako bi ocijenila bilo koju izmjenu norme EN ISO.
4. Odstupajući od stavka 1. ovog članka, Komisija donosi delegirane akte u skladu s člankom 17. ove Uredbe radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem izmjena norme EN ISO ili bilo koje njezine komponente iz stavka 2. ovog članka koje stvaraju očit rizik od neusklađenosti s ciljevima ove Uredbe i drugim primjenjivim pravom Unije, posebno s Uredbom (EU) 2021/1119, i koje se stoga ne primjenjuju.
5. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kako bi od Europskog odbora za normizaciju zahtijevala revidiranje norme EN ISO na temelju rezultata procjene predviđene u stavku 2. ovog članka i provjere usklađenosti predviđene u stavku 3. ovog članka. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

6. Komisija je ovlaštena za donošenje provedbenih akata kojima se utvrđuju detaljna pravila kako bi se pojasnila zajednička metodologija iz stavka 1. ovog članka i kako bi se osigurala njezina ujednačena primjena na tržištu u pogledu pristupa za utvrđivanje odgovarajućih parametara relevantnih za emisije za izračun emisija stakleničkih plinova prije pružanja usluge prijevoza te, ovisno o slučaju, kojima se utvrđuju drugi tehnički parametri povezani s raspodjelom emisija stakleničkih plinova ili agregiranjem podatkovnih elemenata koji nisu izričito objašnjeni u toj zajedničkoj metodologiji. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Poglavlje III.

Ulazni podaci i njihovi izvori

Članak 4.

Upotreba primarnih i sekundarnih podataka

1. Prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka daju prednost upotrebi primarnih podataka za izračun emisija stakleničkih plinova iz usluga prijevoza.

Država članica može predvidjeti da upotreba primarnih podataka bude obvezna za prijevozne operacije na njezinu državnom području koje provode prijevozni i čvorišni subjekti čiji broj zaposlenika prelazi određeni prag utvrđen nacionalnim pravom ako usluga prijevoza počinje i završava na njezinu državnom području. Država članica ne primjenjuje takav zahtjev na prekogranične prijevozne operacije, među ostalim na prijevozne operacije prilikom provoza kroz njezino državno područje, ili na MSP-ove.

2. Ne dovodeći u pitanje pravila o državnim potporama, države članice mogu uvesti administrativne, financijske ili operativne poticaje za poticanje upotrebe primarnih podataka.
3. Upotreba sekundarnih podataka za izračun emisija stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza dopuštena je pod sljedećim uvjetima:
  - (a) ako su zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova izvedene iz:
    - i. Unijine osnovne baze podataka zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova („Unijina osnovna baza podataka”) iz članka 5.; ili
    - ii. baze podataka i skupova podataka zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova kojima upravljaju treće strane, u skladu s člankom 6.;
  - (b) ako su zadane vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova za nositelje energije u prometu izvedene iz Unijine središnje baze podataka zadanih vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova („Unijina središnja baza podataka”) iz članka 7.;
  - (c) ako se modelirani podaci temelje na modelu uspostavljenom u skladu sa zajedničkom metodologijom iz članka 3. stavka 1. i, prema potrebi, u skladu s uvjetima za upotrebu sekundarnih podataka utvrđenima u točkama (a) i (b) ovog stavka i odredbama o upotrebi alatâ za izračun utvrđenima u člancima 8. i 11.

U skladu sa zajedničkom metodologijom, ako prijevozni i čvorišni subjekti provode *ex ante* izračun emisija stakleničkih plinova iz određene usluge prijevoza, mogu upotrebljavati zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova utvrđene na temelju primarnih podataka iz usluge prijevoza sličnih obilježja koju su proveli isti subjekti u godini koja prethodi *ex ante* izračunu.

4. Ako prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka kao ulazne podatke upotrebljavaju primarne podatke koji su već upotrijebljeni kao osnova za utvrđivanje izlaznih podataka koje je u skladu s drugim pravnim aktima Unije verificiralo akreditirano tijelo iz članka 16., verifikacija iz članka 12. stavka 1. ne zahtijeva se za utvrđivanje izvora ulaznih podataka upotrijebljenih za izračun iz članka 13. stavka 2. točke (b).
5. Pri izračunu emisija stakleničkih plinova iz potrošene električne energije, prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka mogu odabrati upotrebu tržišnog pristupa umjesto sekundarnih podataka temeljenih na lokaciji ako su ispunjeni uvjeti utvrđeni u Prilogu J normi EN ISO.

Članak 5.

Unijina osnovna baza podataka zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova

1. Komisija, uz tehničku pomoć Europske agencije za okoliš i, prema potrebi, uz dodatni i dobrovoljni doprinos država članica, do ... [42 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] uspostavlja Unijinu osnovnu bazu podataka. Komisija nastoji u Unijinu osnovnu bazu podataka uključiti zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova za tipove vozila koji se obično upotrebljavaju u Uniji, u nekim ili u svim državama članicama.
2. Ako su dostupne i primjerene, Unijina osnovna baza podataka uključuje zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova koje je Unija dogovorila na međunarodnoj razini ili koje su u interesu Unije dogovorene na međunarodnoj razini.
3. Unijina osnovna baza podataka sadržava zasebnu tablicu za svaku vrstu prijevoza, posebno za zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova u pomorskom prometu. Podaci o pomorskom prometu izvode se iz baze podataka THETIS-MRV i, prema potrebi, dopunjuju drugim izvorima informacija kao što je baza podataka FuelEU uspostavljena na temelju članka 19. stavka 1. Uredbe (EU) 2023/1805.

4. Pri utvrđivanju zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova Komisija:
- (a) primjenjuje pristup na temelju lokacije predviđen u zajedničkoj metodologiji iz članka 3. stavka 1. i, prema potrebi, uzima u obzir jedinstvene značajke različitih država članica;
  - (b) uzima u obzir faktore emisija stakleničkih plinova utvrđene u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹.
5. Komisija, uz tehničku pomoć Europske agencije za okoliš, osigurava održavanje, redovito ažuriranje, kontinuirani razvoj i odgovarajuću razinu sigurnosti Unijine osnovne baze podataka u skladu sa stavkom 1., uzimajući u obzir razvoj najsuvremenijih tehnoloških rješenja u prometnom sektoru i sve nove metodološke pristupe za izračun emisija stakleničkih plinova. Komisija osigurava usklađenost i dosljednost Unijine osnovne baze podataka s postojećim pravnim aktima Unije. Komisija najmanje jednom godišnje procjenjuje potrebu za ažuriranjem Unijine osnovne baze podataka.

---

¹⁹ Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora (SL L 328, 21.12.2018., str. 82., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

Kad god se ažuriraju zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova sadržane u Unijinoj osnovnoj bazi podataka, Komisija bez nepotrebne odgode čini javno dostupnima ažurirane zadane vrijednosti. Prijevoznici i izvorišni subjekti te posrednici podataka upotrebljavaju najnovije dostupne podatke za izračun i objavu svojih informacija o emisijama stakleničkih plinova u roku od 18 mjeseci od datuma na koji je ažuriranje postalo javno dostupno.

Obveza upotrebe ažuriranih zadanih vrijednosti iz drugog podstavka primjenjuje se samo na nove izlazne podatke koji se izračunavaju i objavljuju nakon ažuriranja, bez potrebe za retroaktivnom revizijom već objavljenih informacija.

6. Pristup javnosti Unijinoj osnovnoj bazi podataka radi pregledavanja ili upotrebe zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova besplatan je i mora se pružiti na svim službenim jezicima institucija Unije.

Članak 6.

Baze podataka i skupovi podataka zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova kojima upravljaju treće strane

1. Programer koji izrađuje bazu podataka treće strane ili skup podataka treće strane Komisiji podnosi zahtjev za tehničku provjeru kvalitete zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova uključenih u tu bazu podataka ili taj skup podataka. Komisija, uz tehničku pomoć Europske agencije za okoliš, ocjenjuje taj zahtjev provođenjem takve tehničke provjere kvalitete u skladu sa zajedničkom metodologijom iz članka 3. stavka 1.

2. Za potrebe dobivanja sekundarnih podataka u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkom (a) podtočkom ii. upotrebljavaju se samo baze podataka i skupovi podataka trećih strana o zadanim vrijednostima intenziteta emisija stakleničkih plinova koji su ocijenjeni pozitivno u skladu sa stavkom 1. ovog članka. Komisija objavljuje i održava ažurirani popis baza podataka u kojima su utvrđene zadane vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova kojima upravljaju treće strane i koje je ocijenila pozitivno. Taj ažurirani popis javno je dostupan na posebnim internetskim stranicama.
3. Obveza tehničke provjere kvalitete utvrđena u stavku 1. primjenjuje se od ... [12 mjeseci od datuma primjene ove Uredbe]. Pozitivna ocjena u skladu sa stavkom 2. vrijedi dvije godine.
4. Komisija najkasnije ... [48 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] donosi provedbene akte kojima se utvrđuju detaljna pravila i uvjeti za provedbu tehničke provjere kvalitete iz stavka 1. ovog članka i uvjete za pozitivnu ocjenu skladu sa stavkom 2. ovog članka. U provedbenim aktima utvrđuje se vremenski okvir u kojem se provode tehničke provjere kvalitete. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Članak 7.

Unijina središnja baza podataka zadanih vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova

1. Komisija uz tehničku pomoć Europske agencije za okoliš i, prema potrebi, uz dodatni i dobrovoljni doprinos država članica, relevantnih dionika i drugih sektorskih tijela Unije, do ... [24 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] uspostavlja Unijinu središnju bazu podataka. Komisija nastoji u Unijinu središnju bazu podataka uključiti zadane vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova za nositelje energije u prometu koji se obično upotrebljavaju u Uniji, u nekim ili u svim državama članicama.
2. Pri utvrđivanju zadanih vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova Komisija primjenjuje pristup na temelju lokacije predviđen u zajedničkoj metodologiji iz članka 3. stavka 1. i, prema potrebi, uzima u obzir jedinstvene značajke različitih država članica.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak ovog stavka, Komisija uzima u obzir emisijske faktore stakleničkih plinova utvrđene u skladu s Direktivom (EU) 2018/2001.
3. Ako su dostupne i primjerene, Unijina središnja baza podataka uključuje zadane vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova koje je Unija dogovorila na međunarodnoj razini ili koje su u interesu Unije dogovorene na međunarodnoj razini.

4. Komisija, uz tehničku pomoć Europske agencije za okoliš, osigurava održavanje, redovito ažuriranje i kontinuiran razvoj te primjerenu razinu sigurnosti Unijine središnje baze podataka u skladu sa stavkom 1. ovog članka, uzimajući u obzir potrebu za prilagodbama bilo koje komponente norme iz članka 3. stavka 1., razvoj najsuvremenijih tehnoloških rješenja u prometnom sektoru i sve nove metodološke pristupe za izračun emisija stakleničkih plinova. Komisija osigurava usklađenost i dosljednost Unijine središnje baze podataka s postojećim pravnim aktima Unije.

Kad god se ažuriraju zadane vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova sadržane u Unijinoj središnjoj bazi podataka, Komisija bez nepotrebne odgode čini javno dostupnima ažurirane vrijednosti. Prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka upotrebljavaju najnovije dostupne podatke za izračun i objavu svojih informacija o emisijama stakleničkih plinova u roku od 18 mjeseci od datuma na koji je ažuriranje postalo javno dostupno.

Obveza upotrebe ažuriranih zadanih vrijednosti iz drugog podstavka primjenjuje se samo na nove izlazne podatke koji se izračunavaju i objavljuju nakon ažuriranja, bez potrebe za retroaktivnom revizijom već objavljenih informacija.

5. Pristup javnosti Unijinoj središnjoj bazi podataka radi pregledavanja ili upotrebe zadanih vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova za nositelje energije u prometu besplatan je i mora biti pružen na svim službenim jezicima institucija Unije.

Članak 8.

Alat EU-a za izračun

1. Komisija do ... [48 mjeseci od datuma stupanja na snagu ove Uredbe] donosi provedbene akte kako bi osigurala da je alat EU-a za izračun, koji je prilagođen korisnicima, besplatan i pojednostavnjen i kojim se olakšavaju izračuni na temelju primarnih podataka te omogućuje upotreba zadanih vrijednosti intenziteta emisija stakleničkih plinova i, ako su dostupne i relevantne, zadanih vrijednosti emisijskih faktora stakleničkih plinova, u skladu s člankom 4. stavkom 3. točkom (a) odnosno točkom (b), učinjen javno dostupnim prijevoznicima i osmišljen za pružanje potpore posebno mikro, malim i srednjim prijevoznicima. Taj se alat EU-a za izračun ažurira periodički. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.
2. Ako prijevoznici upotrebljavaju alat EU-a za izračun za utvrđivanje izlaznih podataka, verifikacija iz članka 12. stavka 1. ne smije se zahtijevati za utvrđivanje točnosti izvršenih izračuna iz članka 13. stavka 2. točke (c).
3. Kako bi se prijevoznike, a posebno MSP-ove, potaknulo na široku primjenu norme EN ISO, alat EU-a za izračun popraćen je priručnikom kojim se MSP-ovima pomaže u provedbi ove Uredbe i u kojem se jasno objašnjava kako upotrebljavati funkcionalnosti alata EU-a za izračun. Taj je priručnik dostupan na svim službenim jezicima institucija Unije.

Poglavlje IV.

Izlazni podaci i transparentnost

Članak 9.

Utvrđivanje izlaznih podataka o emisijama stakleničkih plinova iz usluge prijevoza

1. Izlazni podaci utvrđuju se primjenom zajedničke metodologije i ulaznih podataka u skladu s člancima od 3. do 7.
2. Izlazni podaci mogu se utvrditi upotrebom alatâ za izračun. Vanjski alati za izračun moraju biti u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 11.
3. Izlazni podaci sastoje se minimalno od ukupne mase ekvivalenta ugljikova dioksida (CO₂e) po usluzi prijevoza i, ovisno o vrsti predmetne usluge prijevoza, barem jednog od sljedećih zajedničkih parametara:
  - (a) mase CO₂e po tonskom kilometru ili ekvivalentne jedinice za prijevoz tereta;
  - (b) mase CO₂e po toni ili ekvivalentne jedinice za protok teretnih čvorišta;
  - (c) mase CO₂e po putničkom kilometru ili ekvivalentne jedinice za prijevoz putnika;
  - (d) mase CO₂e po putniku ili ekvivalentne jedinice za protok putničkih čvorišta.

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 17. radi dopune ove Uredbe dopunjavanjem popisa zajedničkih parametara za izlazne podatke iz stavka 3. ovog članka.

Članak 10.

Komunikacija i transparentnost

1. Prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka objavljuju izlazne podatke na jasan i nedvosmislen način kad god je to moguće prije pružanja usluge prijevoza ili sklapanja ugovora o prijevozu. Ako prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka objavljuju izlazne podatke, u komunikaciju uz tu objavu uključuju izjavu pod naslovom „Emisije stakleničkih plinova izračunane u skladu s Uredbom (EU) 2026/...⁺“, na najmanje jednom od službenih jezika institucija Unije te, ako je moguće, i na službenom jeziku države članice na čijem se državnom području usluga pruža.
2. Prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka mogu odlučiti vidljivo prikazati sljedeće informacije:
- (a) podliježu li njihovi podaci verifikaciji iz članka 12. stavka 1.;
  - (b) jesu li za izračun izlaznih podataka upotrebljavali isključivo primarne podatke;
  - (c) jesu li upotrebljavali alat EU-a za izračun iz članka 8.

⁺ SL: molimo u tekst unijeti broj uredbe iz dokumenta PE-CONS 22/26 (2023/0266(COD)).

3. Ako izlazne podatke pribavlja i objavljuje posrednik podataka koji ne izračunava emisije na temelju zasebnih aranžmana, primjenjuju se stavak 1. ovog članka i članak 9. stavak 3. Pri objavljivanju izlaznih podataka posrednik podataka mora navesti upućivanje na izvor tih izlaznih podataka.
4. Ako se upotrebljavaju primarni podaci, prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka imaju pravo o toj činjenici obavijestiti bilo koju treću stranu, pod uvjetom da je upotreba primarnih podataka utvrđena u skladu s verifikacijom predviđenom u člancima 12. i 13.
5. Prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka, koji izračunavaju emisije stakleničkih plinova, moraju moći pružiti dokaze kojima potkrepljuju način utvrđivanja izlaznih podataka. Ti se dokazi pružaju u skladu sa zajedničkom metodologijom iz članka 3. stavka 1. i:
  - (a) služe kao osnova za procjenu provedenu u skladu s člancima 12. i 13.;
  - (b) stavljaju se na raspolaganje na zahtjev nadležnog tijela imenovanog na temelju prava Unije ili nacionalnog prava ili druge treće strane u mjeri u kojoj se primjenjuju zasebne pravne ili ugovorne obveze;

- (c) ako se verifikacija provodi u skladu s člancima 12. i 13., uključuju upućivanje na dokaz o usklađenosti iz članka 13. stavka 6. i podatke za kontakt tijela za ocjenjivanje sukladnosti koje je sastavilo dokaz o usklađenosti;
  - (d) ako se izlazni podaci utvrđuju upotrebom vanjskog alata za izračun iz članka 9. stavka 2., uključuju upućivanje na taj alat za izračun.
6. Izlazni podaci i dokazi iz stavka 5. moraju biti utvrđeni na jasan i nedvosmislen način na najmanje jednom od službenih jezika institucija Unije. Ako je moguće, stavljaju se na raspolaganje u obliku poveznice na internetske stranice, QR koda ili u drugom ekvivalentnom obliku.
7. Osobni podaci obrađuju se u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća²⁰.
8. Svaki primatelj izlaznih podataka i dokaza iz stavka 5. poduzima mjere kako bi se osigurala povjerljivost relevantnih komercijalnih podataka koji se obrađuju i priopćavaju u skladu s ovom Uredbom i kako bi se osiguralo da se tim izlaznim podacima i dokazima može pristupiti, obrađivati ih i objavljivati samo uz odobrenje.

---

²⁰ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

Poglavlje V.

Dopunske mjere

Članak 11.

Certifikacija vanjskih alata za izračun

1. Vanjske alate za izračun certificira tijelo za ocjenjivanje sukladnosti iz članka 14.
2. Programeri vanjskih alata za izračun podnose zahtjev tijelu za ocjenjivanje sukladnosti iz članka 14. koje ocjenjuje usklađenost vanjskog alata za izračun sa zahtjevima utvrđenima u člancima od 3. do 9. U slučaju pozitivne ocjene tijelo za ocjenjivanje sukladnosti izdaje potvrdu o sukladnosti vanjskog alata za izračun s ovom Uredbom. Potvrda je valjana dvije godine. U slučaju negativne ocjene tijelo za ocjenjivanje sukladnosti podnositelju zahtjeva daje obrazloženje negativne ocjene.
3. Predmetno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti održava ažuriran popis vanjskih alata za izračun koje je certificiralo i onih za koje je ograničilo, suspendiralo ili povuklo certifikaciju. Taj popis objavljuje na svojim internetskim stranicama i Komisiji bez odgode priopćuje adresu tih internetskih stranica.

4. Komisija na svojim službenim internetskim stranicama objavljuje lako dostupan popis svih vanjskih alata za izračun koji su certificirani u skladu sa stavcima 1. i 2. kao i poveznicu na internetske stranice iz stavka 3.
5. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju pravila o certifikaciji vanjskih alata za izračun i o povezanoj potvrdi o sukladnosti, uključujući pravila o ograničavanju, obnavljanju, suspendiranju i povlačenju certifikacije. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Poglavlje VI.

Verifikacija podataka o emisijama stakleničkih plinova i izračunâ

Članak 12.

Opseg verifikacije

1. Usklađenost izlaznih podataka iz članka 9. sa zahtjevima utvrđenima u člancima od 3. do 9. verificira tijelo za ocjenjivanje sukladnosti iz članka 14.

2. Stavak 1. primjenjuje se na prijevozne i čvorišne subjekte te posrednike podataka koji izračunavaju emisije, uz iznimku MSP-ova. MSP-ovi mogu biti podvrgnuti verifikaciji na temelju ove Uredbe na njihov zahtjev.

Članak 13.

Aktivnosti verifikacije

1. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti iz članka 14. verificira pouzdanost, vjerodostojnost, pridržavanje i točnost izlaznih podataka koje objavljuju prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka koji izračunavaju emisije.
2. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti verificira usklađenost objavljenih izlaznih podataka sa zahtjevima utvrđenima u člancima od 3. do 9. i na temelju dokaza iz članka 10. stavka 5. Ta verifikacija obuhvaća:
  - (a) primijenjenu metodologiju izračuna;
  - (b) izvore ulaznih podataka upotrijebljenih za izračun;
  - (c) točnost izvršenog izračuna;
  - (d) zajedničke parametre koji su primijenjeni.
3. Ako su upotrijebljeni vanjski alati za izračun, tijelo za ocjenjivanje sukladnosti uzima u obzir njihove odgovarajuće potvrde o sukladnosti kako je navedeno u članku 11. stavku 2.

4. Ako se pri verifikaciji utvrde netočni izračuni ili neusklađenost s člancima od 3. do 9., tijelo za ocjenjivanje sukladnosti o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje predmetne prijevozne i čvorišne subjekte te predmetne posrednike podataka. Ti prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka nakon toga ispravljaju izračun ili uklanjaju sve neusklađenosti kako bi se verifikacija mogla dovršiti.
5. Prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka tijelu za ocjenjivanje sukladnosti dostavljaju sve dodatne informacije koje mu omogućuju da provede verifikaciju. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti može provoditi provjere tijekom verifikacije kako bi utvrdilo pouzdanost podataka i izračunâ.
6. Nakon dovršetka verifikacije tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, prema potrebi, sastavlja dokaz o usklađenosti kojim se potvrđuje da su izlazni podaci u skladu s relevantnim zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i u kojem se navodi upotrebljavaju li prijevozni i čvorišni subjekti te posrednici podataka primarne podatke.
7. Predmetno tijelo za ocjenjivanje sukladnosti sastavlja i održava ažuriran popis prijevoznih i čvorišnih subjekata te posrednika podataka za koje je provedena verifikacija u skladu s ovim člankom. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti svake godine do 31. ožujka dostavlja taj popis Komisiji.

8. U slučajevima u kojima su izlazni podaci već verificirani na temelju drugih pravnih akata Unije kojima se utvrđuju posebna pravila za verifikaciju izlaznih podataka i osigurava usklađenost sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi, takvi izlazni podaci smatraju se verificiranim u skladu s ovim člankom.

9. Komisija donosi provedbene akte kojima se utvrđuju detaljna pravila o verifikaciji izlaznih podataka, odgovarajućoj učestalosti te verifikacije i povezanom dokazu o usklađenosti. Ta pravila uključuju odredbe povezane s dokazima iz članka 10. stavka 5. i pravima komunikacije povezanima s upotrebom primarnih podataka iz članka 10. stavka 4. Pri utvrđivanju tih pravila Komisija uzima u obzir objektivne kriterije, uključujući prirodu i opseg predmetne usluge prijevoza, relativni rizik od neusklađenosti i potrebu za izbjegavanjem nerazmjernog administrativnog opterećenja. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 18. stavka 2.

Poglavlje VII.

Akreditacija

Članak 14.

Tijela za ocjenjivanje sukladnosti

1. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti moraju biti akreditirana za provedbu aktivnosti certifikacije ili verifikacije iz članaka 11., 12. i 13.
2. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti mora biti neovisno od prijevoznih ili čvorišnih subjekata te posrednika podataka koji podnose zahtjev za aktivnosti certifikacije ili verifikacije iz članaka 11., 12. i 13.
3. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti, njegovo najviše rukovodstvo i osoblje odgovorno za provedbu aktivnosti certifikacije ili verifikacije ne smiju sudjelovati u aktivnostima koje mogu dovesti u pitanje njihovu neovisnost u prosudbi ili integritet u vezi s aktivnostima certifikacije ili verifikacije.
4. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti i njegovo osoblje provode aktivnosti certifikacije ili verifikacije na najvišem stupnju profesionalnog integriteta i potrebne tehničke stručnosti te ne smiju biti izloženi pritiscima ni poticajima, osobito financijskim, koji bi mogli utjecati na njihovu prosudbu ili na rezultate tih aktivnosti, osobito u pogledu osoba ili skupina osoba koji su zainteresirani za rezultate tih aktivnosti.

5. Tijelo za ocjenjivanje sukladnosti mora imati stručno znanje, opremu i infrastrukturu koji su potrebni za provedbu aktivnosti certifikacije ili verifikacije za koje je akreditirano.
6. Osoblje tijela za ocjenjivanje sukladnosti dužno je čuvati poslovnu tajnu u vezi sa svim informacijama dobivenima pri provedbi aktivnosti certifikacije ili verifikacije.
7. Ako tijelo za ocjenjivanje sukladnosti podugovara određene aktivnosti povezane s certifikacijom ili verifikacijom, ili ih prenosi društvu kćeri, ono preuzima punu odgovornost za aktivnosti koje provedu podugovaratelji i društva kćeri, neovisno o tome gdje se te aktivnosti provode, među ostalim ocjenjivanjem i praćenjem kvalifikacija podugovaratelja ili društva kćeri i posla koji oni obavljaju.

Članak 15.

Postupci akreditacije

1. Tijela za ocjenjivanje sukladnosti iz članka 14. stavka 1. ove Uredbe akreditira nacionalno akreditacijsko tijelo na temelju Uredbe (EZ) br. 765/2008.
2. Svaka država članica imenuje tijelo koje održava ažurirani popis akreditiranih tijela za ocjenjivanje sukladnosti. Ta imenovana nacionalna tijela navedeni popis objavljuju na službenim internetskim stranicama vlade. Država članica može odlučiti da tu dužnost obavlja nacionalno akreditacijsko tijelo iz stavka 1.

3. Nacionalno akreditacijsko tijelo iz stavka 1. svake godine do 31. ožujka Komisiji dostavlja popis akreditiranih tijela za ocjenjivanje sukladnosti, zajedno sa svim relevantnim podacima za kontakt.
4. Ako u ovoj Uredbi nisu utvrđene posebne odredbe o akreditaciji tijela za ocjenjivanje sukladnosti, primjenjuje se Uredba (EZ) br. 765/2008.
5. Ne dovodeći u pitanje članak 16., Komisija je u skladu s člankom 17. ovlaštena za donošenje delegiranih akata kojima se dopunjava ova Uredba utvrđivanjem dodatnih metoda i kriterija za akreditaciju tijela za ocjenjivanje sukladnosti.

Članak 16.

Verifikacija u skladu s drugim pravnim aktima Unije, uključujući pomorski sektor i zrakoplovni sektor

1. Verifikatori akreditirani na temelju članka 16. Uredbe (EU) 2015/757 i delegiranih akata donesenih na temelju te uredbe ili na temelju članka 14. Uredbe (EU) 2023/1805 i delegiranih akata donesenih na temelju te uredbe mogu provoditi aktivnosti verifikacije tijela za ocjenjivanje sukladnosti iz članka 13. ove Uredbe. Ti verifikatori smatraju se akreditiranima na temelju članaka 14. i 15. ove Uredbe za provedbu aktivnosti verifikacije za pomorski sektor.

2. Verifikatori akreditirani na temelju članka 15. Direktive 2003/87/EZ i provedbenih akata donesenih na temelju te direktive mogu provoditi aktivnosti verifikacije tijelâ za ocjenjivanje sukladnosti iz članka 13. ove Uredbe. Ti verifikatori smatraju se akreditiranima na temelju članaka 14. i 15. ove Uredbe za provedbu aktivnosti verifikacije za zrakoplovni sektor.
3. Verifikatori iz stavaka 1. i 2. ovog članka obavješćuju tijelo iz članka 15. stavka 2. o svojoj namjeri da provode aktivnosti verifikacije tijelâ za ocjenjivanje sukladnosti na temelju ove Uredbe prije nego što provedu svoju prvu verifikaciju na temelju ove Uredbe.

Poglavlje VIII.

Delegirani i provedbeni akti

Članak 17.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 3. stavka 4., članka 9. stavka 4. i članka 15. stavka 5. dodjeljuje se Komisiji na neodređeno vrijeme počevši od ... [datum stupanja na snagu ove Uredbe].

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članka 3. stavka 4., članka 9. stavka 4. i članka 15. stavka 5. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.
6. Delegirani akt donesen na temelju članka 3. stavka 4., članka 9. stavka 4. ili članka 15. stavka 5. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

Članak 18.
Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Poglavlje IX.
Završne odredbe

Članak 19.
Evaluacija i izvješće

Komisija provodi evaluaciju ove Uredbe s obzirom na cilj koji se njome nastoji postići te podnosi izvješće o njezinim glavnim zaključcima Europskom parlamentu i Vijeću do ... [48 mjeseci od datuma primjene ove Uredbe].

Izvješće iz prvog podstavka uključuje:

- (a) analizu posljedica za prijevozne i čvorišne subjekte te posrednike podataka u pogledu administrativnih troškova povezanih s provedbom ove Uredbe;
- (b) procjenu kako dalje poticati upotrebu primarnih podataka;

- (c) analizu učinaka obveznog zahtjeva za kvantificiranje i objavljivanje emisija stakleničkih plinova u skladu s ovom Uredbom kako se primjenjuje na prijevozne i čvorišne subjekte;
- (d) procjenu izvedivosti obračunavanja onečišćenja zraka uzrokovanog uslugama prijevoza;
- (e) procjenu djelovanja poduzetih kako bi se osiguralo da je ova Uredba u potpunosti dostupna;
- (f) analizu načina na koji posrednici podataka objavljuju izlazne podatke na temelju ove Uredbe i mogućih učinaka tog objavljivanja na odluke javnih tijela, poduzeća i potrošača;
- (g) procjenu izvedivosti dopune zajedničke metodologije kako bi se uzele u obzir i emisije stakleničkih plinova povezane s proizvodnjom, održavanjem i zbrinjavanjem vozila; takva procjena uključuje izvješće o napretku postignutom u okviru Međunarodne organizacije za normizaciju u razvoju globalno prihvaćene norme koja se temelji na emisijama tijekom životnog ciklusa.

Članak 20.

Stupanje na snagu i primjena

1. Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se od ... [54 mjeseca od datuma stupanja na snagu ove Uredbe].

Međutim, članak 3. stavci 4., 5. i 6., članak 5. stavak 1., članak 6. stavak 4., članak 7. stavak 1., članak 8. stavci 1. i 3., članak 9. stavak 4., članak 11. stavak 5., članak 13. stavak 9. i članak 15. stavak 5. primjenjuju se od datuma stupanja ove Uredbe na snagu.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu

Za Europski parlament
Predsjednica

Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica